

B A L L E R U P

MANGFOLDIGHED PÅ ARBEJDSPLADSEN

- en styrke og en nødvendighed

4 FØRST KOMMER MENNESKET

Hüseyin Duygu
Skoleleder
Specialskolen på Lautrupgaardskolen

6 STÆRK KVINDE BLANDT MANGE MÆND

Hanne Rasmussen
Specialarbejder og skovhugger
Vej & Park Centeret

8 EN IT-HAJ I HJEMMEPLEJEN

Janni Juel Glyngsø
Områdesekretær
Hjemmeplejen

10 HVIS JEG KAN HJÆLPE ANDRE...

Jeanne Andersen Engelmann
Pædagog
Idrætsfritidsklubben, Fridrættten

12 DEN ERFARNE

Karen Mygind
Arbejdsmiljøkonsulent
Personale & Udvikling

14 JEG TRIVES BEDST MED UDFORDRINGER

Kevin Rasmussen
Dyremedarbejder
Byggelegepladsen Rosendal

16 HUN LÆSER DIT KROPSSPROG

Lotte Larsen
Social- og sundhedshjælper
Plejecenter Kirstinehaven

18 MANDEN MED OMSORGEN

Morten Thomsen
Sygeplejerske og teamleder
Hjemmeplejen

20 FRA TANZANIA TIL BØRN I BALLERUP

Rahma Mohamed Ramadhan
Pædagog
Vuggestuen Grantofte

22 CAND. PLEJECENTERLEDER

Susanne Schjølin
Plejecenterleder
Plejecenter Egely

MANGFOLDIGHED PÅ ARBEJDSPLADSEN

- en styrke og en nødvendighed

Når begrebet mangfoldighed vinder mere og mere indpas på det danske arbejdsmarked i disse år, så handler det både om social ansvarlighed, om at finde nye veje i den tiltagende konkurrence om arbejdskraft og ikke mindst om at skabe udvikling og fornyelse gennem nye og anderledes perspektiver og vinkler på arbejdsplads og arbejdsopgaver.

Skal Ballerup Kommune fortsat være en spændende og attraktiv arbejdsplads, er det derfor nødvendigt, at vi sætter fokus på mangfoldigheden på vores arbejdspladser.

- Vi skal se på de mangfoldige ressourcer på vores arbejdspladser - og bruge forskelligheden
- Vi skal være bevidste om, at forskellige medarbejdere er en styrke når vi rekrutterer
- Vi skal vise, at vi tager vores sociale ansvar alvorligt

Dette hæfte indeholder portrætter af 10 medarbejdere og ledere fra forskellige arbejdspladser i Ballerup Kommune:

- En leder med en anden etnisk baggrund
- En kvinde på en mandearbejdsplads
- En meget ung medarbejder (nyuddannet elev)
- En homoseksuel kvinde.
- En nyansat medarbejder i slut 50'erne
- En medarbejder med et fysisk handicap
- En medarbejder i flexjob
- En mandlig medarbejder på en kvinde arbejdsplads
- En medarbejder med anden etnisk baggrund
- En leder der har en anderledes faglig profil i forhold til det område hun leder

Portræterne består dels af medarbejderens eller lederens egen historie, dels en leder- og kollegavinkel på hvordan medarbejderen bidrager på arbejdspladsen og gør en forskel med sin særlige baggrund.

Det er vores håb at hæftet vil være med til at åbne op for en dialog om mangfoldighed og udvikling på arbejdspladserne samt inspirere ledere og medarbejdere til at se andre og nye muligheder i forbindelse med kommende rekrutteringer.

God læselyst!

Ove E. Dalsgaard, Borgmester

FØRST KOMMER MENNESKET

Hüseyin Duygu har aldrig været som alle andre. Det giver ham en række fordele som leder af Lautrupgaardskolen, der er for unge med særlige behov.

Få dage efter den muslimske verden stod i brand på grund af Muhammed-tegningerne i Morgenavisen Jyllands-Posten, tog Hüseyin Duygu en hurtig beslutning. Elever, lærere og medarbejdere skulle vide, hvor han stod.

Så klokken ti om formiddagen indkaldte han spontant til møde. Da alle var stimlet sammen i fællesrummet i den store, hvide hovedbygning og roen havde bredt sig i rækkerne, hævdede han stemmen og sagde:

”Personligt synes jeg, tegningerne er uheldige. Jeg kan godt forstå, at folk føler sig krænkede. Men jeg vil ikke finde mig i, at nogle brænder det danske flag af. Og hvis nogen af jer truer enten

hinanden eller en medarbejder, så melder jeg det til politiet med det samme. I må respektere statsministeren og hvis I er utilfredse med den måde, han har håndteret krisen på, må I stemme på en anden, næste gang der er valg”.

Med sit tyrkisk-klingende navn ville Hüseyin være sikker på, at alle kendte hans holdning.

”Når folk hører mit navn, vil de fleste tænke, at jeg er muslim. Det er jeg ikke. Jeg er ateist, selv om jeg er vokset op i en muslimsk familie. I den situation syntes jeg, det var vigtigt at fortælle både hvad jeg mente personligt, og hvad jeg ville foretage mig som skoleleder”, siger han.

Hüseyin Duygu er ikke en mand, der slår døren op og invaderer et rum med store fagter og høj stemmeføring. Han sidder med skuldrene trukket lidt op om ørene, taler lavmælt og smiler ofte. Alligevel efterlader hans afdæmpede væsen ingen tvivl om, hvor han står.

Det ligger til hans person, i hans menneskesyn og i hele hans historie at være den, han er, og stå ved det. I sine unge år var han fagforeningsaktiv og stod i spidsen for en socialistisk ungdomsorganisation med 20.000 medlemmer i Tyrkiet. Efter militærkuppet i 1980 blev han – som mange andre politiske modstandere af styret – fængslet og i et år dagligt tortureret. Efter sin løsladelse gik han under jorden, indtil han i 1984 flygtede til Danmark, hvor han fik asyl.

Som ung var Hüseyin selv 'utilpasset', som han siger, og det er ingen tilfældighed, at han i dag er leder på en skole for unge, der ikke passer ind i den etablerede folkeskole.

"Jeg tror, eleverne hurtigt kan fornemme, at jeg er anderledes. Jeg har en anden tilgangsvinkel til, hvordan problemer kan løses. Det er en fordel, fordi de unge og deres familier har prøvet mange andre ting før, de kommer her", siger han og fortsætter:

"Min politiske holdning gør, at jeg presser grænserne. Jeg er aldrig illoyal overfor systemet. Men når de unge og deres familier kommer til mig, så går de ikke væk med tomme hænder. De vil altid kunne få en løsning og jeg har altid en idé, når de andre er løbet tør. Hvis vi er ligesom den etablerede og ellers gode folkeskole, så har vi spillet fallit".

Han er uddannet lærer og cand.pæd. i Danmark. Da han blev ansat som leder og med ansvar for cirka 30 medarbejdere, hed stedet 'Undervisningsprojektet'. Men det giver ingen selvtilid at gå på et 'projekt', som han siger, så hurtigt fik han stedet omdømt til Skolen på Lautrup.

Som tyrkisk født leder har han en fordel, når han møder forældrene til de elever, som har anden etnisk baggrund end dansk. Det drejer sig om cirka hver tiende.

"Hvis jeg for eksempel har inviteret forældrene til en samtale om deres barn, så ringer jeg altid samme dag eller dagen før og siger til dem: Jeg vil lige sikre mig, at du har fået brevet, og at vi ses. Jeg ved, at de får en masse breve fra systemet, som de enten ikke åbner eller ikke forstår. Ved at ringe til dem, så sikrer jeg mig, at de ikke taber ansigt", siger han.

Hüseyin Duygy understreger, at når han er, som han er, så er det langt mere på grund af hans menneskesyn end som følge af hans kultur. En konflikt skal løses, så begge parter føler, at de har vundet en lille sejr – ingen skal tabe ansigt. Skæld ud foregår bag lukkede døre.

"Jeg synes, det er vigtigt at alle får lov til at bevare deres værdighed som menneske", siger han.

LEDERKOLLEGA Henning Rønnø Jensen, souschef:

"Hüseyins tilstedeværelse har nuanceret hele debatten omkring indvandrere. Den er blevet mere positiv. Man ser pludselig et menneske i stedet for at se en gruppe. Han kan bedre tale med forældrene til børn med anden etnisk oprindelse, end vi kan. Mere direkte – og så kan han jo sproget. Han kender på en eller anden måde spillereglerne og løber ikke ind i de mure, vi andre gør, hvis vi er uforsigtige. For eksempel kan han bedre tale med fædre om de problemer, der er omkring pigerne; hvad de kan og ikke kan og hvorfor det støder sammen med hvad fædrene synes, pigerne burde gøre. Han spiller med meget åbne kort. Som menneske er han utrolig rar og åben, og som leder er han tydelig og lyttende. Samtidig er et ord er et ord. Det er en gevinst for os at have en leder af det formalt".

MEDARBEJDER Tia Skov Larsen, koordinator i fællessekretariatet på Lautrupgaardskolen:

Hun ler i telefonen: "Han lyder næsten for god til at være sand, ikke? Men det er rigtig nok".

Da Tia Skov Larsen først hørte, at en mand ved navn Hüseyin Duygu skulle være leder på Skolen på Lautrup, strejfede tanken hende, at han måske ville have et andet kvindesyn end en dansk leder.

"Det har han på ingen måde. Tværtimod. På Kvindernes Kampdag kom han med kage til os piger for at fejre og anerkende dagen. Han tænker utrolig meget i, at mennesker er lige meget værd og ligeværdige medlemmer af teamet. Ligegyldig om du gør rent, er i skånejob, er elev, lærer eller sekretær – alle har en mening og den bliver hørt. Han er meget betænksom og spørger altid til, hvordan man har det. Og så har han humoristisk sans. Det mest konkrete tegn på, at han kommer fra en anden kultur er, at han tager nogle specialiteter med, når vi skal spise frokost. Eller tager nogle elever med til Tyrkiet på lejrskole. Ellers er han bare Hüseyin".

Hun elsker at være udenfor og bruge sin krop på hårdt, fysisk arbejde. Hanne Rasmussen er 59 år, specialarbejder, skovhugger og ansat i Vej & Park Centeret.

Sneen knirker under Hanne Rasmussens sorte arbejdsstøvler, mens hun går ned ad en lille sti på området ved Lindbjergvej. Hun ser op på de høje, slanke træer. Kulden bider i kinderne. Træerne skal fældes, og bagefter skal Hanne Rasmussen slæbe stammerne hen til maskinen, som hugger det til træflis.

Hanne Rasmussen er 59 år gammel, og selvom hun er godt polstret i sin tykke, mørkeblå fleecebluse og orange arbejdstøj, så er det tydeligt at se, at hendes lille og senede statur absolut ikke minder om en skovhuggers.

Men det er ikke desto mindre, hvad hun har arbejdet med hver vinter de seneste mange år. Og hun elsker det!

Det er næsten 20 år siden, at Hanne Rasmussen blev ansat i Ballerup Kommunes gartnerafdeling. Oprindeligt er hun uddannet i manufakturbranchen i midten af 1960erne, men blev træt af at stå i forretning. Efter adskillige år på fabrik og lager, endte hun et år som 'sommerfugl' i kommunen, hvor hun blandt andet slog græs for pensionister.

Det betød, at hun var sæsonansat om sommeren og arbejdsløs om vinteren og sådan gik en fem-seks år, indtil hun blev fastansat for snart 15 år siden.

Til at begynde med var hun eneste kvinde i afdelingen. I dag har hun to kolleger af samme køn. Men egentlig foretrækker hun at arbejde sammen med mænd.

"Mænd siger tingene direkte. Hvis jeg har en dårlig dag, så siger de: Hanne var sgu dum i dag, for eksempel. Så får jeg det at vide. Det kan jeg godt lide. Og så må man give tilbage i samme dur", siger hun.

Den evne er Hanne Rasmussen ikke født med. Hun møder nye mennesker med tilbagetrukket reservation. Ser dem lidt an, og tør så lige så langsomt op. Men det er mange år siden, hendes generthed overfor kollegerne i gartnerafdelingen forsvandt.

"Jeg har fået mange kommentarer, og efterhånden har jeg lært at give tilbage. Nu er jeg blevet så gammel, og så kommer der kommentarer om, at jeg har fået nogle hængeposer, men så svarer jeg, at det er for at være solidarisk, for det, de har, hænger sgu også noget med tiden. Men det er noget, jeg har måttet øve mig på. Jeg har det ikke på lager".

Hver dag møder hun kl. 6.30 i den store maskinhal, hvor hun sætter hun sig op i sin røde Massey Ferguson 4225 traktor, drejer nøglen om og hører motoren brumme højt, når hun sætter den i gang. Bumpene på vejen får hende til at hoppe lidt op og ned i sædet inde i førerhuset, når hun kører.

"Jeg kan godt lide at køre traktor og være udenfor. Det er lækkert. Da jeg arbejdede på fabrik, kunne jeg godt pjække lidt ind imellem. Der var så meget rutinearbejde. Her varierer det hele tiden og jeg pjækker aldrig. Jeg har altid godt kunne lide at være udenfor. Du er ikke inde i en firkant", siger hun og tegner med en firkant på bordet foran sig og fortsætter: "for så føler jeg mig spærret inde. Jeg får en følelse af at være fri, når jeg går udenfor." Hun har aldrig haft lyst til at uddanne sig til gartner.

STÆRK KVINDE

"Det er meget pussenusset. Jeg skal ud og røre kroppen. Jeg har det godt med at være specialarbejder", siger hun.

Om sommeren kører Hanne Rasmussen alene rundt og vander blomster og træer og det passer hende lige så fint som den sociale kontakt, hun har med de to kolleger, hun kører med i hold om vinteren. De tager lidt hensyn til hende, siger hun.

"De helt store, tunge træer behøver jeg ikke altid at slæbe. Hvis jeg ikke kan. De behandler mig godt. Der er altid en, der gider hjælpe".

Hvilke dage er de bedste for dig?

"Alle dage. Man er dejlig træt, når man kommer hjem. Både af luften og af arbejdet".

KOLLEGA *Martin Withøft specialarbejder*

"Det er et godt sjak. Hanne kalder en spade for en spade. Alle kan have en dårlig dag, men Hanne, hun smiler næsten altid. Hun har et venligt væsen. Hun fylder jo 60 og jeg kender ikke ret mange andre kvinder på 60, der kan hvad Hanne kan".

BLANDT MANGE MÆND

Tænker du tit på, at Hanne er kvinde?

”Ja. Dagligt. Du kan jo se det: Hun er jo ikke det største muskelbunt, men hun er senet, og hun er stærk. Og hun prøver altid så godt hun kan. Når vi kan se, at hun er ved at være træt, så får hun lov til at samle grenene.

Fordelen ved at have hende på holdet er især hendes personlighed. Det er en fed ting, at hun er der – fordi hun er den, hun er. Og det er helt sikkert, at tonen hos os er anderledes, end hvis det havde været tre mænd. Og så er hun vores sekretær. Det er hende, der skriver dagsedlerne”, griner han.

LEDER Kurt Mikkelsen, souschef:

”Jeg har forsøgt i mange år at få flere kvinder ind på en arbejdsplads som vores. For det sætter et andet præg og det giver et andet og bedre socialt samvær. Det lægger en dæmper på dét der med, at mændene skal føre sig frem og køre deres egen stil. Man er ikke den dér farlige karl, når de er der. Jeg kender godt reaktionen fra mange mænd, når man vil have

kvinder ind i et arbejde, der er fysisk hårdt, som vores er. De tror ikke, kvinderne kan klare det. Men så må de bøje sig og erkende, at kvinderne kan det samme. De tager jo hatten af for Hanne og siger: Det var satans! For hun laver jo stort set det samme, og hun er jo ikke nogen ung dame længere.

Vi har uddannet kvinder som anlægsgartnere på lige fod med mændene, og der kommer mændene til kort, for mændene kan sgu tit være nogle pivrøve. Så ender kvinderne med at vise, at de rent faktisk kan mere end mændene. Og de dér madammer lærer meget hurtigt at svare for sig i sådan en forsamling. Det snakker vi også om, når vi ansætter dem. Ingen kvinder er knækket endnu, men vi har haft et par mænd, der brokkede sig. For eksempel sagde en tidligere ansat, at han ikke kunne acceptere sin kvindelige sjakbajs, som havde bedt ham om ”at få fingeren ud”. Så sagde jeg til ham, at hvis han ikke kunne finde sig i det, så måtte han finde et andet job. Han sagde op dagen efter”.

EN IT-HAJ I HJEMMEPLEJEN

Janni Juel Glyngø bruger IT med en naturlig lethed, som giver en fordel i kontorarbejdet.

Fingerspidserne på den ene hånd danser over tasterne på computeren, mens den anden rutineret kører computermusen frem og tilbage på måtten.

”Her er så vagtskemaerne, og her kan jeg så gå ind og ændre sådan her”, forklarer Janni Juel Glyngø entusiastisk, mens hendes øjne ikke viger fra skærmen.

Hun er 25 år gammel og fra en generation, hvor eleverne næsten lærte at skrive i-t før, de skrev i-s. Begejstringen for det, hendes computer kan hjælpe hende med på en arbejdsdag, lyser ud af hende, mens hun viser det på skærmen, der står på hendes hæve-sænke skrivebord.

”Jeg er hurtig til at sætte mig ind i programmer, og bruger dem nemt. Og jeg synes, det er sjovt. Min generation er stort set vokset op med computere. I skolearbejdet har det været naturligt at bruge dem. Jeg er slet ikke bange for det”, siger hun.

I sommer blev Janni fastansat som områdesekretær i hjemmeplejen efter at have været kontorelev i Ballerup Kommune. Og det er især den teknologiske fordel, hun mærker som et fortrin ved sin alder.

”IT-fordelene ved at være ung er virkelig store. Min erfaring med computere fra både Handelsskolen og Handelshøjskolen har jeg virkelig kunnet bruge både i mit nuværende job og som elev. Når sygeplejerskerne står og ser, hvad jeg laver, så kan de godt udbryde: ”Neeej, kan den også det”, fordi de ikke arbejder med det hver dag. Det behøver de jo heller ikke, det gør jeg, og jeg kan godt lide det. Eller de kan finde på og råbe: ”Nu lyser den rødt, Janni, hvad sker der så”, hvis printeren står og blinker og så er det bare fordi, den mangler papir”, smiler hun.

En stor Mayland kalender hænger på væggen, ligesom blå brevbakker, som hun fik hængt op for at få orden i de papirer, sygeplejerskerne bruger. Hun har kun været der i lidt over et halvt år, men har allerede fået sat sit præg på kontoret.

Janni kan også mærke, at hun ser med friske øjne på mange af de arbejdsprocedurer, som er på kontoret.

”Jeg kommer med nogle andre værdier, som ikke er så fastlåste endnu. Jeg har foreslået at ændre mange procedurer, som kunne gøres lidt smartere, og det er så blevet besluttet i fællesskab”, siger hun.

Janni er den yngste på stedet, og det kan hun godt mærke i omgangen med kollegerne.

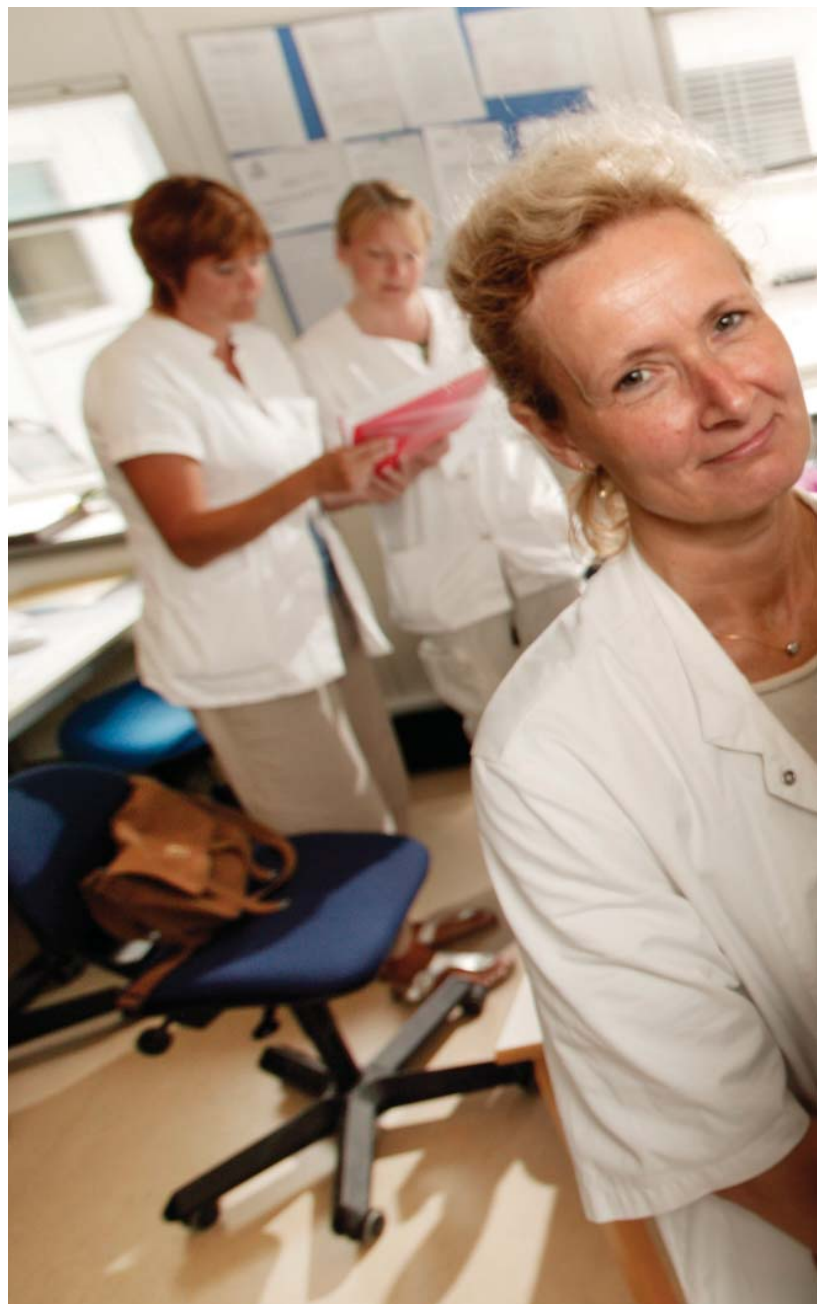
”Man snakker ikke om de samme ting; jeg bor i lejelejlighed, de bor i hus, bygger om og har børn”, smiler hun.

Oprindeligt ville hun være revisor, men ’det var for kedeligt’, siger hun. Efter et år på Handelshøjskolen droppede hun ud, tog på højskole og søgte så stillingen som kontorelev i Ballerup Kommune, fordi stillingen var fuld af muligheder. Og alsidighed er også det bedste ved hendes arbejde:

”Jeg valgte kommunen, fordi du lærer så mange ting ét sted: Økonomi, budget og mennesker. Der er nye love, nye programmer, nye kolleger, hvis du skifter afdeling. Det ville jeg ikke få, hvis jeg var blevet uddannet i en privat virksomhed. Der ville du være mere sat”, siger hun.

På langt sigt drømmer Janni om at blive socialrådgiver. Men hun begynder med at læse til kommunom, fordi blandingen af arbejde og skole passer hendes temperament glimrende.

”Det er klart en fordel at have været elev her, for jeg kender mange systemer og mange forskellige måder, man kan gøre ting på. Jeg sidder her alene i min funktion, og selvfølgelig kan jeg altid ringe og spørge om råd, men jeg skal selv træffe beslutningerne. Og jeg synes, det er flot, at de har ansat en nyuddannet. Du skal være

meget sikker på dig selv. Lige fra at betale regninger til at kunne tale med beboere og pårørende”, siger Janni.

Mens hun bruger sin ungdom som sin fordel, suger hun samtidig til sig fra de ældre kolleger.

”Jeg har meget system i mine ting, for det betyder meget, at andre kan gøre mit arbejde, når jeg er på ferie, så det hele ikke bare sejler”.

LEDER Aase Petersen, Områdedeleder:

”Janni kommer med friske, unge og nye øjne og ser på nogle af vores indgroede vaner, hvor man har gået i det samme i mange år. Og nogle gange bliver de ændret.

Hun er god til at systematisere. Hun kan noget med computere, vi andre ikke kan. Vi går i stå, hvis der sker noget uforudset, det gør hun ikke. Så kan man kalde på hende og få noget hjælp dér. Hvis jeg siger: Jeg kunne godt tænke mig tingene stillet op på den og den måde, så får hun idéer og så gør vi det sammen. Hun kommer med et andet socialt liv. Selvom vi ikke snakker ret

meget socialt, så kan man godt mærke, at der sker nogle andre ting i hendes liv. Det giver en anden snak, som er positiv”.

KOLLEGA Susanne Andersen, Sygeplejerske:

”Da Janni kom her som nyuddannet, kunne man godt frygte, at det ville være en stor mundfuld for hende. Men det har faktisk kun været en fordel. Hun overtog et gammelt system, som hun er gået til med det samme og det, der bogføres, har hun startet forfra. Hun kommer med nye idéer og synspunkter. Hun har tjek på tingene og er systematisk. Og så er hun en knag til edb. Hun siger aldrig nej til at hjælpe os; til at printe ud, opstille skemaer, tage referat – det gør hun bare. Vi har for eksempel en mail, som vi skal kigge til i løbet af dagen, men det kan godt knibe lidt at få tid til det, med de mange borgerbesøg. Der har hun overblikket, og hvis vi glemte noget, så printer hun det ud og husker os på det.

Hjemmeplejen er lidt gemt af vejen, så man kunne godt frygte, at det ville blive lidt ensomt for hende, men der har hun været opsøgende. Så vi har været glade for at få en ny og ung kollega”.

”HVIS JEG KAN HJÆLPE ANDRE...”

For pædagog Jeanne Andersen Engelmann er det vigtigt at vise børn glæden ved at bevæge sig. Og åbne deres øjne for, at mennesker er forskellige.

Det ville være en overdrivelse at sige, at Jeanne Andersen Engelmann skiller med sit privatliv. Faktisk holder den atletiske, mørkhårede kvinde ualmindelig lav profil, hvad det angår. Så selvom hun hver dag tilbringer timer sammen med adskillige unger, ved de færreste af dem, hvem hendes kæreste er.

”Det er bestemt ikke det første, jeg råber ud over en forsamling. Men hvis nogen af ungerne spørger mig direkte, så får de selvfølgelig et svar”, siger hun.

Det er, at Jeanne Andersen Engelmanns kæreste er en kvinde. Når hun nu alligevel vælger at fortælle hele omverdenen, at hun er lesbisk, så er forklaringen, at hun håber, det kan bane vejen for andre homoseksuelle.

”Jeg har aldrig selv haft problemer med arbejdsgivere eller kolleger i den retning. Måske fordi man som pædagog i forvejen taler meget sammen og er åbne overfor mange ting. Men jeg har hørt om andre homoseksuelle, der er blevet diskrimineret, og hvis jeg kan hjælpe der, så vil jeg gerne det”.

Reaktionerne fra børnene har langt overvejende været positive – hvis de overhovedet har kommenteret det. Én pige sagde: ”Ej, det er bare sejt. Det vil jeg også være, når jeg bliver stor”.

”Så måtte jeg sige til hende, at det ikke er noget, du selv kan vælge”, smiler Jeanne Andersen Engelmann.

En anden pige udbrød ’ad!’.

”Hende tog jeg en snak med og sagde, at jeg godt kunne forstå, at hun syntes, det var anderledes, men at hendes reaktion gjorde mig ked af det. At det var det samme, som at jeg syntes, det var ulækkert, at hun boede hos sin far og mor”, fortæller den 35-årige pædagog.

I ni år har Jeanne Andersen Engelmann arbejdet på ’Fridrætt’en’. Det er en natur- og idrætsfritidsklub, som ligger lige op ad fodboldbaner og store, grønne områder, og hver dag kommer en stor del af de cirka 140 unger fra 4. til 8. klasse, som har meldt sig til. Indenfor i de lyse lokaler står der billard, bordtennis og fodbold og en reol med brædspil som Risk, Jeopardy, Ringenes Herre og Stikord. På væggene hænger billeder af børnene.

Udenfor ligger verden åben for rullehockey, fodbold, cykling, skovtur etc. Og det er mest udenfor, de opholder sig forår, sommer og efterår. Om vinteren er Fridrættens børn og voksne tre gange om ugen i området’s sportshaller.

”Jeg synes, det er vigtigt at videregive budskabet om, at man skal bevæge sig. Hvis man som barn og ung er blevet vant til at bevæge sig, så tror jeg, man i højere grad holder sig i gang som voksen”, siger Jeanne Andersen Engelmann.

Selv har hun spillet fodbold siden hun var seks år gammel. Først i gården til lejligheden, hvor hun boede med sin familie, og siden på elitehold. Hendes evner til at drible en bold med foden og score mål afføder respekt hos drengene. Og selvom det var lidt tilfældigt, at hun valgte at blive pædagog, så valgte hun med vilje at have med lidt større børn at gøre.

”De her børn har en rigtig god alder, og på det her sted kan vi lave rigtig fede ting med dem. Jeg føler, at jeg kan yde mere og bedre kan lede dem på rette spor, end hvis jeg arbejdede med de helt små vuggestuebørn. At give omsorg i vuggestuen er vigtig, men jeg synes, at jeg kan bidrage mere i den her aldersgruppe med idrætt’en og ved at tale med børnene”, siger Jeanne Andersen Engelmann.

For eksempel arbejder hun og kollegerne på at markere overfor flokken, at børn og voksne er mangfoldige og at give dem et positivt menneskesyn samt sprænge de hierarkier, som de uundgåeligt former. Hvor de sejeste drenge per definition er dem, der er gode til fodbold.

”Vi viser dem, at han, som er god til skak, kan tænke strategisk, hvad de andre måske ikke kan. Eller tager dem med på en ’overlevelsestur’ hvor de, der har gået til spejder, overhovedet ikke kan slås ud, men bare tager udfordringerne i stiv arm og kan lære de andre noget”, siger hun.

Ifølge Jeanne Andersen Engelmänn gør det mere forskel i børneflokkene at hun er kvinde end hun er lesbisk. Som kvinde kan hun inspirere pigerne og få dem med på aktiviteter, de måske ikke havde set sig selv udføre. Blandt andet har hun været med til at starte en pigeklub op.

”Det motiverer dem mere til at komme her. Også sportsligt. Og det er vigtigt”, siger hun.

LEDER René Hansen, pædagogisk leder på Fridrætten

”Længe før Jeanne blev ansat på Fridrætten, vidste jeg, hvem hun var, for vi gik i samme fodboldklub. At hun er lesbisk, har jeg aldrig skænket en tanke”.

”Det gør ingen forskel for os. Jeanne er meget troværdig, dygtig og fagligt ambitiøs i forhold til de aktiviteter, hun foretager sig, og overfor sine kolleger. Og så er hun meget ærlig i sit udtryk, hvilket gør, at børnene har meget nemt ved at læse hende. Hun skilter ikke med, at hun er lesbisk, men hvis børnene spørger, så får de et svar. Så hvis jeg skulle tro, at hendes seksualitet gør en forskel, så giver det måske børnene en større tolerance overfor homoseksuelle, fordi de holder meget af Jeanne. Men det er ikke noget, vi tænker over”, siger René Hansen, som er pædagogisk leder på Fridrætten.

KOLLEGA Helle Hauge, pædagog

”Jeanne er et godt menneske, initiativrig og dygtig til sit arbejde og så er hun en god kollega. Det gør ingen forskel, at hun er lesbisk. Det er hende som menneske, der tæller. Den eneste forskel, det måske kan gøre er, at hun kan udbrede et positivt og mangfoldigt syn på homoseksualitet, fordi børnene stifter bekendtskab med en voksen, de godt kan lide, som er lesbisk”.

DEN ERFARNE

”I får en ualmindelig stabil medarbejder de næste ti år”, skrev Karen Mygind i sin ansøgning til Ballerup Kommune. Alligevel måtte hun knibe sig selv i armen, da hun fik jobbet som arbejdsmiljøkonsulent i en alder af 57. Hendes mangeårige erfaring gør, at hun hurtigt kan sætte sig ind i problemerne og svare på de fleste spørgsmål på området.

Fra klokken seks om morgenen og de næste 24 timer sorterede kvinderne klirrende flasker i tappehallerne på Carlsberg. Hver dag året rundt arbejdede de i treholds skift, i larm og støj, og hver

dag fortalte de historier til hinanden og om hinanden henover transportbåndene.

De kvinder lagde fundamentet for, at 57-årige Karen Mygind for kort tid siden blev ansat som arbejdsmiljøkonsulent i Ballerup Kommune.

”Jeg blev fascineret af, hvordan de kunne overleve på en så hård arbejdsplads og stadig beholde værdigheden og menneskeligheden intakt. De behandlede altid hinanden godt – også selvom bølgerne kunne gå højt engang imellem. Det var på mange måder et frygteligt usundt arbejde, men de gjorde det alligevel. Fordi andre ting bandt dem sammen. Den sociale samvær var afgørende”, siger hun.

Det var blandt kvinderne på Carlsberg, at Karen Mygind blev fagligt aktiv og pludselig kunne se, hvor meget der skete, når folk bliver hørt.

”Vi taler meget om, at lederne skal træde i karakter, men det er også vigtigt, at medarbejderne træder i karakter”, siger hun. Det, der begyndte som et sommerferiejob for en universitetsstude-

rende, som var med i ungdomsoprøret i 1968, endte med ti år som bryggeriarbejder i 1970'erne.

For Karen Mygind har altid næret en intens nysgerrighed og interesse i, hvad der sker på en arbejdsplads. Så selv om hun var begyndt at læse matematik og kristendomskundskab på Københavns Universitet, så blev det kollegerne i tappehallen, som indirekte fik hende til at vælge den bane, der har bragt hende til Ballerup Kommune som arbejdsmiljøkonsulent med fokus på det psykiske arbejdsmiljø.

Her har hun blandt andet arbejdet på kommunens indsats mod stress.

”Jeg ser mig blandt andet som en budbringer på arbejdsmiljøområdet mellem de decentrale institutioner og Rådhuset. Jeg er 100 procent sikker på, at vi kan tjene penge på det. For det er medarbejderne, der servicerer borgerne. De gør et godt stykke arbejde og ved, hvor skoen trykker. Jeg tror, kommunen kan have glæde af, at jeg så hurtigt kommer ind i organisationen, fordi det ikke er første gang, jeg lærer en ny organisation at kende. Hvis en leder eller en sikkerhedsrepræsentant fra en institution ringer,

så har jeg med stor sandsynlighed hørt spørgsmålet tidligere i min karriere og har måske også rådgivet om det tidligere”, siger Karen Mygind.

Det er hende, der får idéer som ’walk and talk’-møder; det vil sige møder, hvor man går en tur sammen i den store, åbne park omkring rådhuset og drøfter et emne.

”Vi skal bevæge os meget mere. Lige så skadeligt det er for vores kroppe at blive brugt for meget, lige så skadeligt er det for dem ikke at blive brugt”, siger hun.

I en alder af 38 var hun færdig med sin videregående uddannelse som farmaceut med fokus på toksikologi – farlige stoffer. Efter forskellige job og en projektansættelse på Arbejdsmiljøinstituttet så hun sig pludselig som arbejdsløs, da den nuværende regering skar ned på instituttets bevillinger.

Også som arbejdsløs fik Karen erfaringer, hun kan bruge i sit arbejde i dag:

”Pludselig stod jeg, der altid enten havde arbejdet eller forholdt mig til andres arbejde eller arbejdsforhold, uden arbejde. Det var forfærdeligt. Vores arbejdsidentitet er så afgørende for den enkeltes egen følelse af meningsfuldhed. Jeg har altid vidst det, men der mærkede jeg for alvor, hvor vigtigt vores arbejde er for os – og hvor vigtigt det er, at vi er glade for vores arbejde”, siger Karen Mygind.

LEDER *Lene Magnussen, personalechef Ballerup Kommune:*

”Karen har en faglig og personlig erfaring fra et meget varieret karriereforløb. Hun har en ballast og robusthed, fagligt og personligt. Det er alderen med til at sikre. Det var ikke et krav, men et ekstra plus til samtalen. Det, kan jeg se, gør en forskel i det daglige. Troværdigheden får en anden dimension, når budskaberne kommer fra en medarbejder, som har en vis alder.

For eksempel når hun skal rundt i organisationen og tale om det psykiske arbejdsmiljø, hvilket godt kan være et lidt svært emne. Der er det helt nødvendigt med en vis ballast; både fagligt og personligt. Eller man kan se det i den måde, hun tackler stress situationer, at hun har en balance mellem sit arbejdsliv og sit liv uden for arbejdet. Det er en ballast, fordi hun har prøvet andre ting end en, der har læst det hele i en teoribog.

Hun har prøvet meget forskelligt, blandt andet også på grund af sine erfaringer fra bryggeriet. Det betyder, at hun kan tale i øjenhøjde med mange forskellige faggrupper. Det kommer efter mange års erfaring”.

KOLLEGA *Lotte Møller, mellemlider, underviser og konsulent:*

”Det karriereforløb, som Karen har haft, og det at hun har prøvet mange forskellige ting, gør at hun bidrager med nogle nuancer og indgangsvinkler til diskussioner og løsninger, som jeg som yngre ikke kan. Det er en berigelse. Hun voksede op som en del af 68-generationen, og det i sig selv giver nogle virkelig interessante aspekter på arbejdslivet. De normer og værdier, som er selvfølgeligheder for mig og mit arbejdsliv, er det ikke nødvendigvis for Karen. Det betyder, at vores udgangspunkt for at forstå for eksempel trivsel på arbejdspladsen er forskelligt, og det er vigtigt, når vi skal arbejde med det professionelt. Jo mere forskellige vi er, jo større forståelse har vi for forskellige variationer af trivsel. Min verden bliver udvidet, når jeg møder en som Karen”.

Kevin Rasmussen er født spastisk lammet i højre side af kroppen. Men Kevin vil udfordres, og det bliver han i sit skånejob som dyremedarbejder på byggelegepladsen Rosendal.

Hanen galder. Fra hønsehuset gjalder den sin hilsen ud over markerne, der omkranser byggelegepladsen Rosendal. En kat gnider sig kælent mod et træ og miaver tilbage. Inde i et stort rum bor 85 kaniner, marsvin og tamme rotter i bure. Der dufter varmt af halm. På burene står navnet på det barn, som passer det pågældende dyr, og der hænger et polaroid-billede af barnet. I disse omgivelser arbejder Kevin Rasmussen.

I 27 timer om ugen hjælper han børnene, der kommer på byggelegepladsen, med at holde orden i burene og give dyrene, som også omfatter adskillige fritgående geder, mad. Han luger ukrudt og passer terrænet. Og det er Kevin Rasmussen, der tager billederne af børnene og sørger for at matche billede, barn og dyr. Han er meget glad for sit arbejde, blandt andet fordi han kan mærke, at han udvikler sig. For Kevin Rasmussen vokser af udfordringer. Og når han er på byggelegepladsen skyldes netop hans ønske om udfordringer.

Før han blev ansat på byggelegepladsen, var han på et jobtræningssted. Han prøvede blandt andet montering på metalværkstedet, men det var for nemt, så han valgte linjen med dyr og anlæg.

”Det var det sværeste, men det viste sig også, at det skulle blive mit springbræt”, siger 26-årige Kevin Rasmussen.

Til at begynde med troede han, at han højst ville være på Rosendal et år. Det er fem år siden. For helt modsat hvad han havde forventet, så blev han hurtigt glad for at være på byggelegepladsen – især fordi han hurtigt fik meget ansvar. Han elsker, at hver dag er forskellig, selvom han efterhånden har fået opbygget en del rutine med at muge ud, give dyrene foder og flytte halmballer.

”Jeg kan godt lide, at det er udfordrende og afvekslende. Og så får jeg rørt mig. Det er vigtigt for mig at røre mig, ellers får jeg stive muskler”, siger han.

I det hele taget er det vigtigt for Kevin Rasmussen at have et arbejde. Et ordentligt arbejde, som han siger:

”Hvis man bare sidder på hænderne, så får man ikke et job eller i hvert fald et meget kedeligt job. Hvis jeg havde fulgtes med dem fra skolen, så havde jeg måske siddet på et beskyttet værksted og samlet ting og proppet mærkater på. Men jeg synes, at jeg var for god til det, og ville noget andet. For nylig var jeg til gammel elevfest og kunne mærke, at jeg var løbet fra dem. Jeg kunne ikke komme ned på deres niveau. For det er en stor udfordring at være sammen med normale, og det lærer jeg selvfølgelig noget af hver dag. Det er rigtig godt for mig, rent udviklingsmæssigt. Jeg har brug for modspil og derfor har jeg valgt den svære vej”.

Trangen til udfordringen er også forklaringen på, at Kevin Rasmussen har valgt at bo i sin egen, 2-værelses lejlighed i stedet for en beskyttet bolig.

Og derfor har han det rigtig godt i sit job på byggelegepladsen. ”Jeg har altid haft det sådan: Vis, du godt kan. Jeg ved godt, hvad folk

HAN TRIVES BE

tænker: At det og det kan jeg ikke. At jeg ikke kan vande med vandkander eller hvad det nu kan være. Så jeg har virkelig skullet bevise mit værd”.

Kevin Rasmussen er født spastisk lammet i højre side af kroppen og har indlæringsvanskeligheder.

”På visse ting”, understreger han og fortsætter: ”Men det kræver bare, at man tager sig tid til at lære mig det”.

”Når børnene møder mig, så ser de, at selvom man har et handicap, så er det ikke ensbetydende med at være fuldstændig idiot. At handicappede kan nogle ting ligeså godt som ikke-handicappede. Og børnene har også accepteret mig. Hvis et af dyrene har det dårligt, er det mig børnene siger det til. Nogle af de nye spørger mig, hvorfor jeg går som jeg gør, og så siger jeg bare, at det er jeg født med”.

I dag kører han rundt i en Toyota Supra 2.8 fra 1985. Den ’fedeste bil’, som Kevin siger, og som han bruger meget af sin fritid på.

DST MED UDFORDRINGER

En af de hårdeste kampe var at få et kørekort og derfor var det en meget stor sejr, da Kevin efter et år kunne lægge det i sin pung. ”Det var der ikke ret mange, der havde regnet med. Teoriprøven bestod jeg første gang, og køreprøven bestod jeg anden gang. Det betød meget for mig – at du godt kan, bare du prøver længe nok”, siger han.

LEDER Jens Ole Hoppe, leder af Byggelegepladsen Rosendal

„Vi har altid haft fysisk eller psykisk handicappede. Kevin er ligesom os andre - han er bare fysisk handicappet. Så han kan ikke gå og arbejde så hurtigt som vi kan. Men han er et meget positivt og glad menneske med højtudviklet humoristisk sans. Han kan grine ad sig selv og se det skæve i situationer. Herude har vi ikke krav om effektivitet. Vi lægger vægt på, at man kan bruge sine menneskelige egenskaber, og det kan Kevin i høj grad. Samtidig er han jo kun 25 år gammel og går til fester i weekenden. Det gør, at mange af vores større børn bruger ham som en samtalepartner.

De betror ham ting - især pigerne. Børn har en indre intuition. De kan godt se det, og så tager de nogle hensyn, som man kan blive helt rørt over. At have ham betyder, at de udvikler en positiv hensyntagen overfor en, der er handicappet“.

JOHN HEUSER kollega:

”Når jeg tænker på, hvordan Kevin var i begyndelsen og så nu, så har han gennemgået en kæmpe udvikling, rent pædagogisk. Han, som er interesseret i heavy metal og hurtige biler, jeg tror ikke, at han havde forstillet sig, at han ville udvikle sig pædagogisk. Men det har han virkelig gjort. Han tænker pædagogisk og bruger meget tid til at samtale med børnene. Han går virkelig meget op i det og jeg ville nødig undvære ham. Og han er ikke sart. Børn er jo børn, og hvis de synes, han er for langsom, så siger de det. Men han kan stå for lidt af hvert og så har han sin humoristiske sans. Om vinteren går han ikke af vejen fra en sneboldkamp mod flere på en gang“.

HUN LÆSER DIT KROPSSPROG

Lotte Lassen kan stort set ikke høre. Hendes bevidsthed omkring sit eget og andres kropssprog og signaler giver hende en fordel i sit arbejde med demente.

Lotte Lassen rynker brynene, trækker skuldrene sammen og ser alvorlig ud: ”Når en beboer ser sådan her ud, så ved jeg, at så skal jeg lade dem være i fred”, siger hun og ler, så smilehullerne kommer frem og det krøllede hår hopper.

I et år har Lotte arbejdet som social- og sundhedshjælper på Plejecenter Kirstinehaven. På afdelingen er der seks demente beboere og udover det fornuftige i at lægge mærke til dementes kropssprog, så er Lotte også ualmindelig opmærksom på sit eget. For som hørehandicappet er Lotte vant til at bruge fagter. Ofte og meget. Og hun er meget opmærksom på, hvordan andre opfatter hendes kropssprog.

”Hørende er også opmærksomme på både deres eget og andres kropssprog, men jeg tror, jeg er det lidt mere, for det har jeg altid været nødt til at være. Jeg bruger min mimik meget. Og det er en god egenskab at have sammen med demente. De glemmer, at jeg er døv, men de aflæser jo hele tiden personalet og hvilke signaler, vi udsender. Det reagerer de efter. Da jeg var på et almindeligt plejehjem, brugte jeg ikke min mimik så meget”, siger hun.

Hendes stemme er lys, og hun taler let og ubesværet med en dialekt, der lyder som en blanding af bornholmsk og jysk. Hun har aldrig hørt den selv, for så længe hun kan huske, har hun været døv.

Lotte sidder helst så lyset falder på den, hun taler med. På den måde kan hun bedre mundaflæse sin samtalepartners ord. Hun kompenserer for sin manglende hørelse ved at bruge sine øjne ekstra meget.

”Når jeg kan se, at folk spidser ører – så spørger jeg meget til, hvad hører du? Jeg vil gerne høre det, når de for eksempel kan høre en fugl synge. Eller jeg spørger til, om musikken er for høj eller høj nok”, siger hun.

For eksempel er hun også ekstra omhyggelig med at se på displayet, der hænger i loftet på afdelingen, når hun er aftenvagt. Af gode grunde kan Lotte ikke høre, når beboerne går ud af deres værelse, men når deres dør går op, lyser et nummer på displayet, som hun holder øje med - og som i øvrigt hang der længe før hun blev ansat.

Egentlig er 39-årige Lotte Lassen uddannet typotekniker, men den generelle arbejdsløshed i faget betød, at hun besluttede sig for at se sig om efter noget andet. Efter et par ufaglærte jobs, besluttede hun sig for at søge ind på Social- og Sundhedsskolen.

”Jeg har aldrig følt, at der var den store forskel på mig og hørende. Jeg har altid været heldig at få et arbejde. Jeg kan alt det, de kan – jeg kan bare ikke høre. Og så har jeg været heldig med de valg, mine forældre har truffet på mine vegne som barn. For eksempel at jeg skulle lære at tale, selv om jeg ikke kan høre. Jeg lærte

først tegnsprog som 14-årig”, siger Lotte, der gik i en almindelig folkeskole fra 4. til 10. klasse.

Blev du drillet?

”Ja, det var to drenge, som drillede mig med at sige: Er du døøøøv. Så løb jeg efter dem og vred armen rundt på dem, for det havde min mor sagt, at jeg skulle gøre. Så det var mere som en leg end ondt drilleri”, siger hun.

Måske udstrålede Lotte allerede dengang, at hun kan, hvad hun vil. Siden sin barndom har hun dyrket fodbold, håndbold, badminton og bordtennis – oftest sammen med hørende.

Hun er gift med en hørende italiener, som hun mødte på en inter-railrejse med to veninder for snart 20 år siden. Kun få gange i sit liv har hun mødt hørende, der satte spørgsmålstegn ved, om hun nu også kunne det, hun ønskede.

Lotte er glad for at arbejde på en lille afdeling med få beboere og en god normering. For når sætningerne flyver henover bordet mellem mange mennesker – så falder hun af.

”Derfor passer aftenvagter mig også godt. Jeg har prøvet dagvagter, men der skete tit for meget for mig”, siger hun.

Med en hørehandicappet har plejehjemmet også fået en meget stabil arbejdskraft.

”At skifte arbejde er ikke bare noget man gør som hørehandicappet. Det er virkelig hårdt, når man skal anstrenge sig så meget. Lære nye ansigter at kende, for eksempel, og lære, hvordan de taler. Folk bruger jo munden forskelligt”, siger hun.

KOLLEGA *Titivan Sikhao, Social- og sundhedshjælper:*

Titivan Sikhao har tit haft aftenvagter sammen med Lotte. Til at begynde med syntes hun, det var lidt underligt, at Lotte ikke kunne høre.

”Jeg havde aldrig arbejdet sammen med en handicappet før, men jeg syntes også, det var spændende og jeg var overrasket over, at det gik så godt”, siger hun.

Titivan Sikhao kan se, at beboerne er meget glade for Lotte, fordi hun er meget smilende. Og hendes hørehandicap har også positive fordele:

”Hun ser meget, hvordan folk har det og opfører sig. Det kigger vi almindeligt hørende ikke så meget på. Når en beboer for eksempel

er ved at komme op at køre, så ser hun det meget hurtigt”.

Titivan Sikhao og hendes kolleger tager ikke særlige hensyn til Lotte, siger hun:

”Ikke andet end at hun er mundaflæser. Og så at hun aflæser kropssprog. Selvfølgelig kan hun ikke høre, når klokken eller telefonen ringer, men så er beboerne gode til at sige det til hende eller få fat i mig”.

LEDER *Birgitte Rasmussen, sygeplejerske:*

”Når jeg ansætter personale er det vigtigste, at det er rolige, omsorgsfulde og nærværende mennesker. Det er meget vigtigt i arbejdet med demente. Lotte tilføjer afdelingen noget positivt, fordi hun er Lotte. Hun er virkelig en brav pige. Hun har et utroligt selvværd og tør leve sit liv helt ud. Hun har et meget positivt livssyn, og hun udstråler ro. Fagligt er hun som alle andre og jeg kunne hurtigt mærke, at hun ikke havde et problem med sit handicap. Men i øvrigt er det ikke noget problem, fordi der altid er to på arbejde på afdelingen. Det eneste helt anderledes er, at hun har skrivefolk til personale møderne for at kunne følge med”.

MANDEN MED OMSORGEN

Morten Thomsen er mand blandt kvindelige sygeplejersker. Selv synes han ikke, han er anderledes.

For nogle kører karrieren efter en fastlagt plan, mens andres arbejdsliv bedst kan betegnes som en række usorterede sammentræf.

Morten Thomsen hører til i den sidste gruppe.

At den høje, lyshårede 34-årige mand i dag sidder som teamleder i Hjemmeplejen i Ballerup Kommune er ikke resultatet af nøje, koordinerede handlinger.

Faktisk var det lidt af et tilfælde, at Morten Thomsen overhovedet begyndte på Sygeplejerskeskolen. Egentlig ville han være fysioterapeut, fordi han i gymnasiet på idrætsfaglig linje blev tændt af kroppens fysiurgi og den måde, kroppen fungerer på.

Men kravene for at komme ind på fysioterapiskolen var højere end Morten Thomsen umiddelbart kunne honorere, så han blev anbefalet at begynde på Sygeplejerskeskolen – så kunne han altid skifte over.

Hurtigt mærkede Morten Thomsen, at studiet var mere spændende end han havde forventet. Men de få mænd på sygeplejerskestudiet indbød til jokes.

”Mange fokuserede på lønnen; at den ville være meget lav. Så gav jeg igen og sagde, at jeg satsede på at finde en velhavende overlægefrue. Der kom også meget hurtigt nogle bemærkninger om, at det kun var for mænd med løse håndled. Det var også min egen fordom til at begynde med. Men jeg havde haft et fritidsjob på en plejehjem for fysisk handicappede, så selve arbejdet var ikke så fremmed for mig. Faktisk kunne jeg godt lide det”, fortæller han.

Kun godt tre procent af alle sygeplejersker i Danmark er mænd. Resten er kvinder.

Morten tænker længe over spørgsmålet om fordele og ulemper ved at være en af de få mænd på en kvindearbejdsplads. Da han svarer, henviser han til sit første sygeplejerskejob på en levertransplantationsafdeling på Rigshospitalet. Der var han i knap syv år.

”Jeg oplevede kun én gang at blive afvist, fordi jeg var en mand. Det var af en yngre kvindelig patient, som syntes, det var lige tæt nok, at jeg skulle hjælpe hende i badet. Hun spurgte, om jeg ville finde en kvindelig sygeplejerske, og det gjorde jeg. Jeg ved egentlig ikke, hvorfor jeg gik med til det, for jeg mener helt grundlæggende, at vi er ansat på lige vilkår”, siger han.

En gang imellem kaldte kollegerne på ham, hvis en ekstra tung patient skulle løftes, men det skete så sjældent, at det næsten ikke er værd at nævne, siger han. Til gengæld har han oplevet fordele ved at være mandlig sygeplejerske.

”Hos gamle damer og mænd giver det lidt mere autoritet. Mange af dem spørger mig, om jeg så ikke skal læse til læge, men det skal jeg ikke. Jeg er glad for at være sygeplejerske”.

Morten har aldrig selv oplevet det som noget særligt, at han var mandlig sygeplejerske. Eller at han skulle arbejde anderledes end sine kvindelige kolleger.

”Vi er uddannet i fuldstændig de samme plejesituationer. Jeg er ikke vældig snakkende, men det skyldes vist mere min personlighed end mit køn. Jeg har altid holdt mig ude af den snik-snak, som er på en arbejdsplads. Jeg har studset lidt over, at de mandlige patienter nogle gange gerne vil snakke om biler og fodbold med mig, for det er jeg overhovedet ikke interesseret i. Jeg er mere til computere”, siger han.

Avancementet fra sygeplejerske til teamleder var også lidt af et tilfælde. Hans kone, som også er sygeplejerske, blev gravid. Og to forældre med weekendvagter og et lille barn var ikke foreneligt. ”Jeg havde allerede snuset lidt til ledelse og syntes, det var spændende. Min kone havde fundet sit drømmejob, og så blev jeg den, der trak mig fra weekendvagterne”.

Som teamleder har Morten Thomsen kontakt til kommunens visitationsafdeling, lægger vagtplaner og har andre administrative opgaver. Det, han bedst kan lide ved jobbet, er at få en gruppe til at fungere godt.

Morten har to børn, men modsat hans kvindelige kolleger har hans arbejdsgivere ikke set ham forsvinde på barselsorlov i flere år. Men det er ikke sket med hans gode vilje. Han ville gerne have taget mere barsel, men da han kunne mærke, at det betød mere for hans kone end for ham, trak han sig.

”Jeg kunne godt tænke mig, at noget af barselsorloven var reserveret til mændene. Så kunne man undgå mange diskussioner i hjemmene, og børnene ville have godt af det”.

LEDER Kirsten Rasmussen, Områdeleder:

”At Morten er mand gør ikke nogen forskel i den stilling, han sidder i. Jeg vurderer hans ledelsesmæssige kvalifikationer, og det der betyder noget for mig er, at han brænder for ledelse. At han kan træde i karakter som leder, og at han er en synlig leder. Jeg kan godt lide mangfoldighed og jeg synes, det er sundt og godt, at man får blandet kønnene på arbejdspladsen, men det har ikke været udslagsgivende i mit valg af Morten.”

KOLLEGA Ellen Margrethe Høyen, Teamleder:

”Morten og jeg er ret ens i vores måde at være leder på. Men hvor jeg har lært mig evnen til at træffe beslutninger og skære igennem med alderen og erfaringen, så har han det på ryggraden, fordi han er mand. Han tænker anderledes end vi kvinder gør, men det er svært at sætte ord på hvordan – helt konkret. Generelt er kvinder oftere styret af følelser, og har tendens til at pakke budskaberne mere ind, så de ikke står så klart frem. Selvom Morten er en blød mand, så er han mere rationel end mange kvinder og god til at sige tingene, som de er.

Og så er han suveræn til det tekniske – alt det med it. Det trækker vi meget på. Det har selvfølgelig også noget med hans alder at gøre. Men hvor vi bruger IT som arbejdsredskab, så leger han med det, fordi han synes, det er sjovt. Det er helt klart en fordel at have ham her. Der sker noget positivt i en kvindeverden, når en mand træder ind ad døren. Hønsegården bliver ikke så fremherskende. Det synes jeg er dejligt”.

Rahma Mohamed Ramadhan er muslim, farvet og vokset op i den afrikanske kultur. Det giver hende en række fordele som pædagog, når hun møder børn og forældre med en anden etnisk baggrund end dansk.

”Rahma, Rahma”, råber en knap toårig dreng begejstret, da han ser den lille, spinkle dame træde ind ad døren.

Hun møder ham med et stort smil og et ’heeeej’.

Der dufter blødt og dunet på stue 2 i Vuggestuen Grantoft. En gynge hænger i midten af rummet, hvor der også står en lille rutschebane i klare plastikfarver, som børnene kan lege med.

Her arbejder Rahma Mohamed Ramadhan som pædagog på en stue med 11 børn og to andre voksne, og her har hun været ansat i 15 år. I nogle perioder har op mod hvert tredje barn i institutionen haft en anden etnisk baggrund end dansk.

”Jeg føler, at jeg er heldig, at jeg har to kulturer i mig. Jeg tager det bedste fra dem begge og bruger det både derhjemme og her på arbejde”, siger hun.

Det kan ske, når hun møder børn med anden etnisk baggrund end dansk, og hun nævner et eksempel: En lille dreng ville ikke spise, da han begyndte i vuggestuen. Rahma satte sig hen ved siden af ham og viste ham sit stykke franskbrød.

”Jeg er heller ikke så vild med rugbrød”, sagde jeg til ham, mens jeg kunne se, at han skævede til mit franskbrød. Jeg brækkede et stykke af til ham, og så begyndte han lige så stille at spise”, fortæller hun.

Rahma er født på Zanzibar i Tanzania, hvor hun boede de første 25 år af sit liv, og hun er muslim. Det giver en fordel i mødet med mange af de børn, som også har en blandet baggrund i vuggestuen.

”En lille pige sad og legede med dukker i et dukkehus, da jeg satte mig hen ved siden af hende. Men i stedet for at lege, at jeg spiste med kniv og gaffel, så gjorde jeg sådan her med hænderne”, siger Rahma og klapper hænderne sammen, ligesom når man ælter en bolle og fører fingerspidserne op til munden:

”Så kunne jeg se, at hun tænkte: Hvorfra ved hun, at vi spiser sådan? Og så havde vi en rigtig god kontakt”.

Rahma spiser ikke selv svinekød og blander sig ikke i, hvad andre spiser. Hun går med tørklæde, men kun udenfor og tog det først på efter nogle år i Danmark, fordi hun føler, det giver hende en trykthsfølelse.

Med en anden hudfarve end hvid, en anden kultur, religion og en accent, børnene ikke er vant til at høre, er Rahma opmærksom på, hvordan hun henvender sig til nye børn.

”Mange af de danske børn har aldrig set en farvet før. Det er jeg meget bevidst om, så jeg går ikke bare hen til dem. Jeg nærmer mig dem lige så stille. Efter et stykke tid aer jeg dem lidt med min finger på deres arm. Og så lidt mere kontakt næste gang. Jeg har jo også set, hvordan afrikanske børn reagerer på min mand, når vi er på Zanzibar”, siger hun.

For det var kærligheden, som bragte Rahma til Danmark. En ung dansk mand var på Zanzibar, sendt ud af Mellempfolkligt Samvirke, og han fik god kontakt til hendes svoger, som inviterede

FRA TANZANIA

ham hjem til familien. Men der gik et par år, før den danske mand og Rahma blev forelskede og han friede til hende. Da var hun lige gået i gang med en uddannelse, som hun måtte afbryde.

”Min far var læge, og han var meget bekymret for, om jeg nu ikke fik en uddannelse. Han sagde til min mand: Lov mig, at hun også får en uddannelse, når hun kommer til Danmark. Så det var et meget stort øjeblik, da vi kom hjem det år, hvor jeg var blevet færdig på Pædagogseminaret og viste ham mine eksamenspapirer”, siger Rahma.

Samme år fik hun arbejde i Vuggestuen Grantoft. Og Rahma holder meget af, at de voksne lytter så meget til børnene i en dansk vuggestue. Det gør børnene selvstændige. Fra sin egen kultur fremhæver hun en udviklet evne til at dele med andre og have respekt for voksne.

”Jeg drømmer om engang at åbne min egen vuggestue på Zanzibar i skyggen af et baobabtræs blade. Jeg drømmer om, at de børn også får lov til at mærke det bedste fra to kulturer”.

TIL BØRN I BALLERUP

LEDER Linda Larsen, souschef:

”Rahma kan forklare os noget om den muslimske tro, som jeg har haft meget glæde af. Det betyder, at jeg forstår forældrene på en anden måde, og det giver et bedre samarbejde med dem. Det betyder også, at vi kan spørge de store børn mere præcist om nogle begivenheder, som betyder meget for dem. Når det for eksempel har været Ramadan, og de kommer med farvede hænder, så kan vi tale om det. Jeg tænker ikke på Rahma som anderledes, men som en kollega som alle andre. Hun har formået at holde fast i sin muslimske kultur og sin personlighed og har samtidig fuldstændig taget Danmark til sig. Hun går lige så meget op i julen og andre traditioner som vi gør”, siger Linda Larsen og fortsætter:

”Rahma henvender sig også til de tyrkiske mødre på en anden måde end vi gør og end vi synes, at vi kan. Hun er meget mere direkte og siger for eksempel ligeud til dem, at børnene skal være her til tiden. Vi føler også, at de respekterer det, hun siger, på en

anden måde, end når vi siger noget tilsvarende. Jeg oplever, at hun kommer længere med dem.

At vi har hende giver også de udenlandske forældre en ekstra trykthed, når de første gang kommer på besøg hernede. At de på en eller anden måde møder noget genkendeligt”.

KOLLEGA Gitte Sandeman, pædagog

”Rahma forstår de to-kulturelle familier bedre end jeg gør. Og gennem Rahma får vi en viden om den muslimske kultur, som vi kan bruge i vores arbejde. Jeg troede for eksempel, at Ramadanen kun handlede om faste, men hun har forklaret og vist mig, at det handler om meget, meget mere”.

CAND.PLEJECENTERLEDER

”De var ved at falde ned af pinden”, fortæller Susanne Schjølin om reaktionen, da hun afbrød et møde for at rejse sig op og byde en pårørende velkommen. Hun er uddannet på universitetet i geografi, biologi og psykologi, men arbejder i dag som plejecenterleder på Egely. Hendes motto er: ”Vi er til for beboerne”.

Plejecenterleder Susanne Schjølin holdt Esther i hånden, mens hun ventede på Esthers pårørende. Da datteren og den nærmeste familie efter et par timer nåede frem til Egely, hvor Esther havde tilbragt sine sidste år og nu lå for døden, sørgede personalet for mad og kaffe til dem, og lod dem i fred, så de kunne sige farvel til deres kære.

Bagefter satte familien sig ud i fællesrummet sammen med beboere og personalet, mens de sundede sig ovenpå afskeden. ”Det var en smuk oplevelse. Og jeg tror og håber, at vi var med til at skabe gode og trygge rammer for familiens afsked med deres kære”, siger Susanne Schjølin.

Siden november sidste år har Susanne været leder for Plejecenter Egely. Med hende traf social- og sundhedsudvalget i Ballerup Kommune et utraditionelt valg, for Susanne Schjølin er ikke uddannet sygeplejerske, som mange andre plejehjemsledere. Faktisk er hun slet ikke uddannet inden for sundheds- eller socialektoren.

Susanne Schjølin er cand.mag i biologi og geografi og har et sidefag i psykologi. Hun har arbejdet som gymnasielærer, uddannelsesleder i et it-firma og haft forskellige lederjobs i Dansk Røde Kors Asylafdeling. Men hun faldt for annoncen fra Ballerup

Kommune, og kommunen faldt for hende, og derfor sidder hun i dag i det store, lyse hjørnekontor i Egebjerg-bydelen og fortæller med glød i stemmen om sit job, som hun elsker.

Hun kan godt mærke, at hendes tilgang til jobbet er meget anderledes end hvad personalet har været vant til. Især hendes viden om psykologi bruger hun bevidst til at få en fornemmelse for det hele menneske; både medarbejderen og beboeren. Derved fokuserer hun på andet end det somatiske hos beboerne; om de har ondt, om de ligger ordentligt.

I stedet spørger hun til, hvordan de har det. Taler med dem om livet; både det liv de havde før, de kom på Egely og det, de har nu. Hurtigt efter hun var begyndt i jobbet, besluttede hun sig for at lade sin dag begynde med en kop kaffe i 'Caféen', hvor beboerne spiser. Og at hun altid ville rejse sig op for at give hånd til de pårørende, som kommer på besøg, hvis hun sidder sammen med personalet i fælleslokalerne.

"Det er så enkelt at gøre, og der skal så lidt til at få deres fordomme bekræftet om, at vi ikke laver andet end at drikke kaffe. Men vi holder faktisk møde – bare blandt beboerne. Og personalet, de var ved at falde ned af stolen, da de så det første gang", fortæller Susanne Schjølin.

Der gik heller ikke lang tid, før hun ændrede kaffepolitikken på stedet. Hun vedkender sig gerne, at hun har sløjft den hidtidige regel om, at en kop kaffe kostede to kroner. Nu er den gratis.

"Kaffe er indgangen til stort set alting her i vores kultur. Med en kop kaffe, så har du en dialog og en god eller glad tone. Og ved du hvad: Bare det, at kaffen nu er gratis, gør simpelthen folk så glade".

Susanne Schjølin arbejder på at være så synlig som muligt, og hun udstråler ro og venlighed, når hun går rundt på Egely og hilser på beboerne og personalet i en tone, der svinger af ligeværdighed, men som samtidig er tilpasset hver beboer, så hun hæver den over for de dårligst hørende og sænker den til normalt stemmeleje over for andre.

Ind imellem må hun tage sig i at bruge akademiske ord og vendinger, som ikke betyder det samme for medarbejderne, som for hende.

"Jeg synes ikke, at jeg har et indviklet sprog, men nogle gange kan jeg godt høre, at jeg siger noget, hvor jeg kan se, de tænker: hvad i alverden mener hun? Men jeg taler anderledes og jeg er anderledes og det vil jeg også gerne være. Jeg kan tilføre stedet her noget, der ikke var her i forvejen. Med min adfærd og min person og mine idéer", siger hun med et stort smil og fortsætter:

"Det ville være stort, hvis Egely kunne blive betegnet som et pragtfuldt sted at være i stedet for bare et godt sted at være. For både beboere, medarbejdere, pårørende og omverdenen. Jeg er sikker på, at det kan lade sig gøre".

LEDER Niels Andersen, Afsnitleder Ældre og Handicap:

"Lederne på plejecentrene har traditionelt været sygeplejersker, men sådan behøver det ikke nødvendigvis at være. Der er masser af personale, der kan varetage den sygeplejefaglige indsats, så det faglige er dækket ind. Derfor ser vi mere på personen som leder og vedkommendes holdninger. Og der er det inspirerende at få andre faggrupper ind. Susanne har en ekstra ressource med sig, da hun også har læst psykologi. En uddannelse i sundhedssektoren er god, men ikke nødvendigvis rigtig hele vejen igennem på det her område. Her handler det også om boligen, pasningen, plejen og aktiveringen af ældre, og der kan en leder med en anden baggrund end den hospitalsuddannede bidrage på en anden måde. Det handler jo stadig om at leve livet. Godt nok er mange af de ældre syge, men det behøver vi jo ikke køre rundt i hele tiden".

MEDARBEJDER Bitten Nielsen, sygehjælper og med ansættelsesudvalget som valgte Susanne Schjølin:

"Vi faldt for Susanne, netop fordi hun var anderledes. Hun viste en fantastisk vision for, hvor hun ville hen med stedet, og så havde hun tilmed en psykologisk indsigt, som var helt speciel. Normalt ville man vælge en sygeplejerske, men vi valgte Susanne på grund af hendes psykologiske evner, og at hun er brandhård til økonomi.

Vi har skiftet den ene chef ud efter den anden de senere år og det har givet mange problemer. Vi havde brug for en, der lytter til os, og det gør hun. Vi kan møde hende på alle hjørner, og hun stopper op for at lytte. Hun er ikke bare en, der klapper os på skulderen, hvis vi har et problem. Hun lytter, og problemet bliver løst. Ikke altid på den måde, som vi gerne ville, men det bliver løst og det er det vigtigste".

B A L L E R U P

